Szkoła Podstawowa nr 124 im. Stanisława Jachowicza
04-923 Warszawa ul. Bartoszycka 45/47 tel. 22 277-10-21 tel. 22 277-10-25
https://sp124.eduwarszawa.pl e-mail: sp124@eduwarszawa.pl

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII

dla klasy 5 szkoły podstawowej

na rok szkolny 2026/2027

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

1. Chronologia historyczna: porządkowanie wydarzeń, określanie czasu i dostrzeganie związków
przyczynowo-skutkowych.
2. Analiza i interpretacja historyczna: krytyczne korzystanie ze źródeł, map, ilustracji i tekstów.
3. Tworzenie narracji historycznej: posługiwanie się terminologią, formułowanie wypowiedzi i uzasadnianie
stanowiska.
4. Rozumienie znaczenia dziedzictwa kulturowego Polski, Europy i świata oraz jego wpływu na współczesność.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

1. Cywilizacje starożytne.

1) porównuje koczowniczy i osiadły tryb życia oraz wyjaśnia znaczenie rewolucji neolitycznej.
2) lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu, Grecji i Rzymu.
3) charakteryzuje wierzenia Egipcjan, Greków i Rzymian oraz religię starożytnego Izraela; rozróżnia politeizm
i monoteizm.
4) opisuje systemy władzy i organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach i Rzymie.

5) wymienia osiągnięcia starożytności w nauce, filozofii, prawie, architekturze i sztuce.
6) wyjaśnia narodziny i rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

2. Bizancjum i świat islamu.

1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny islamu.
2) wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę.
3) charakteryzuje Cesarstwo Bizantyjskie i jego osiągnięcia w prawie, architekturze i sztuce.
4) wskazuje podstawowe różnice między chrześcijaństwem wschodnim i zachodnim.

3. Średniowieczna Europa – władza, społeczeństwo i kultura.

1) charakteryzuje relacje między władzą królewską, cesarską i papieską.
2) wyjaśnia zasady systemu lennego i pojęcie stanu.
3) opisuje życie mieszkańców średniowiecznej wsi i miasta.
4) porównuje kulturę rycerską i miejską oraz przedstawia wzór rycerza.
5) rozpoznaje cechy stylu romańskiego i gotyckiego oraz wskazuje zabytki regionu.
6) wyjaśnia rolę Kościoła i zakonów w kulturze i życiu codziennym.

4. Polska pierwszych Piastów.

1) przedstawia genezę państwa pierwszych Piastów i wskazuje jego położenie.
2) wyjaśnia przyczyny i następstwa chrztu Polski.
3) charakteryzuje rozwój monarchii Bolesława Chrobrego.
4) opisuje kryzys i odbudowę monarchii piastowskiej w XI wieku.
5) charakteryzuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów.

5. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego.

1) umiejscawia w czasie i przestrzeni okres rozbicia dzielnicowego.
2) wyjaśnia przyczyny i skutki rozbicia dzielnicowego.

3) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, w tym ruch osadniczy.

4) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku.

6. Polska w XIV i XV wieku.

1) opisuje zmiany granic państwa polskiego.

2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w polityce wewnętrznej i zagranicznej.

3) wyjaśnia przyczyny i następstwa unii Polski z Litwą.

4) porządkuje wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi.

5) charakteryzuje monarchię stanową i uprawnienia szlachty do konstytucji nihil novi.

Uwagi organizacyjne

Wymagania mogą być realizowane z uwzględnieniem tempa pracy klasy, potrzeb uczniów, korelacji międzyprzedmiotowej oraz lokalnego dziedzictwa historycznego. Nauczyciel może uszczegółowić wymagania w planie wynikowym i dostosować formy sprawdzania osiągnięć do indywidualnych potrzeb uczniów.